

# สารบัญ

หน้า

หน้าอนุมติ

ก

บทคัดย่อภาษาไทย

ข

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ง

ประกาศคุณูปะการ

ฉ

สารบัญ

ช

สารบัญตาราง

ญ

## บทที่

|  |    |
|--|----|
| <b>1 บทนำ.....</b>   | 1  |
| ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....                                    | 1  |
| ความมุ่งหมายของการวิจัย.....   | 4  |
| สมมติฐานของการวิจัย.....   | 4  |
| ความสำคัญของการวิจัย.....  | 5  |
| ขอบเขตของการวิจัย.....   | 5  |
| นิยามศัพท์เฉพาะ.....   | 7  |
| <br>   |    |
| <b>2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....</b>                           | 10 |
| แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.....                    | 11 |
| ความเป็นมาและความสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา..... |    |
| การศึกษา.....  | 12 |
| การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.....                          | 13 |
| หลักการสำคัญของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.....                    | 14 |
| รูปแบบการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.....                             | 15 |

## สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่

|  |    |
|--|----|
| แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....  | 17 |
| ความหมายการบริหารงานวิชาการ.....         | 17 |
| หลักการในการบริหารงานวิชาการ.....        | 18 |
| ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....     | 20 |
| กระบวนการบริหารงานวิชาการ.....           | 22 |
| ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ.....     | 26 |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....               | 66 |
| งานวิจัยในประเทศไทย.....                 | 66 |
| งานวิจัยต่างประเทศ.....                  | 70 |
| <br>                                     |    |
| 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....                | 73 |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....             | 73 |
| เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....          | 73 |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล.....                 | 78 |
| การวิเคราะห์ข้อมูล.....                  | 78 |
| สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....     | 79 |
| <br>                                     |    |
| 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....              | 82 |
| สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... | 82 |
| การวิเคราะห์ข้อมูล.....                  | 82 |
| ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....                | 83 |

## สารบัญ(ต่อ)

หน้า

### บทที่

|  |            |
|--|------------|
| <b>5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....</b> | <b>111</b> |
| ความมุ่งหมายของการวิจัย.....                 | 111        |
| สมมติฐานของการวิจัย.....                     | 111        |
| วิธีดำเนินการวิจัย.....                      | 112        |
| สรุปผลการวิจัย.....                          | 113        |
| อภิปรายผล.....                               | 115        |
| ข้อเสนอแนะ .....                             | 119        |
| <br><b>บรรณานุกรม.....</b>                   | <br>120    |
| <b>ภาคผนวก.....</b>                          | <b>127</b> |
| ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....       | 128        |
| ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....        | 134        |
| ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้อง.....          | 149        |
| ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....  | 153        |
| <br><b>ประวัติย่อของผู้วิจัย.....</b>        | <br>155    |

# สารบัญตาราง

ตาราง หน้า

|  |    |
|--|----|
| ตาราง 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และ<br>ประสบการณ์.....   | 83 |
| ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงาน<br>วิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก<br>สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวม.....   | 84 |
| ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ<br>ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรีรัมย์ เขต 3 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา.....                                     | 85 |
| ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการตาม<br>ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน<br>เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้.....                              | 86 |
| ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ<br>ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและ<br>การเทียบ โอน ผลการเรียน.....     | 87 |
| ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ<br>ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ<br>การศึกษา.....                 | 88 |
| ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ<br>ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม<br>และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา..... | 89 |
| ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ<br>ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบูรีรัมย์ เขต 3 ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้.....                                   | 90 |

## สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตาราง   | หน้า |
|---|------|
| ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ<br>ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา.....  | 91   |
| ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ<br>ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา.....  | 92   |
| ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาการ<br>บริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียน<br>ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 3 ด้านการพัฒนา<br>ระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา.....                              | 93   |
| ตาราง 4.12 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงาน<br>วิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก<br>สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 3 ด้านการส่งเสริมด้าน<br>วิชาการแก่ชุมชน.....  | 94   |
| ตาราง 4.13 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ<br>ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด<br>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 3 ด้านการประสานความร่วมมือ<br>ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น.....                    | 95   |
| ตาราง 4.14 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงาน<br>วิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก<br>สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครรัตน์ เขต 3 ด้านการสนับสนุนงาน<br>วิชาการแก่กรุ๊ปครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันที่จัดการศึกษา..... | 96   |
| ตาราง 4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการเกี่ยวกับปัญหาในการ<br>บริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม<br>ศึกษานครรัตน์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายด้าน.....  | 98   |

## สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตาราง  | หน้า |
|--|------|
| ตาราง 4.16 วิเคราะห์และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครุวิชาการเกี่ยวกับ<br>ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ<br>ศึกษาประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม<br>และรายด้าน.....     | 99   |
| ตาราง 4.17 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการสูตรคำนวณการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา<br>หลักสูตรท้องถิ่น..... | 100  |
| ตาราง 4.18 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านวางแผนด้านวิชาการ.....  | 101  |
| ตาราง 4.19 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....  | 102  |
| ตาราง 4.20 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....                                   | 103  |
| ตาราง 4.21 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนา และส่งเสริมแหล่งเรียนรู้.....                                  | 104  |
| ตาราง 4.22 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา.....   | 105  |
| ตาราง 4.23 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัฐบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการแนะนำ.....   | 106  |

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

|   |     |
|---|-----|
| ตาราง 4.24 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และ <sup>.....</sup>        | 107 |
| ตาราง 4.25 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัมย์ เขต 3 ด้านการส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ.....         | 108 |
| ตาราง 4.26 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัมย์ เขต 3 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ <sup>.....</sup> | 109 |
| ตาราง 4.27 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร<br>โรงเรียน และครุวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา<br>ประถมศึกษานครรัมย์ เขต 3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....             | 110 |